

XIX International Geodetic Students Meeting Krakow 2006

*Domagoj Oršulić**

Naše drugo po redu zajedničko sudjelovanje na IGSM-u zbio se u lipnju 2006. u Krakowu u Poljskoj. I ovaj put bio je sponzorski popraćen, što financijski, što putem sponzorski ustupljenih proizvoda eminentnijih hrvatskih tvrtki poput Badela, Kraša, Zagrebačke pivovare. Ponovo se zahvaljujem svima koji su omogućili naš posjet Poljskoj i tvrtkama čiji su proizvodi, koje smo drage volje podijelili ostalim sudionicima IGSM-a kroz zajedničko

druženje i na završnoj svečanoj večeri i ceremoniji organizatorima, naletjeli na same pohvale. Osobito Badelov Pelinkovac, koji je postao najomiljenije piće IGSM-a. Do Krakowa smo putovali vlakom, ovaj put nešto kraće (oko 16 sati) kroz Sloveniju, Austriju i Češku, s dva presjedanja, što je bilo izrazito naporno, ponajprije zbog poprilične količine stvari koju smo teglili za sobom, a i zbog vrlo neugodnih jutarnjih sati kada se to moralo obaviti

ne nužno tim redosljedom. Što se tiče vremena u vlaku, nije važno koji je sat, dan, koji mjesec ili godina, samo putuješ i oduzimaš, vrijeme je konvergentno: koliko još ima do odredišta, do zadnjeg kilometra, milje, hvata ili palca? Ukratko, bio je to svojevrsni »deja-vu« istanbulskog izleta sa svim svojim elementima: držanje za trbuh od smijeha, periodične prepirke poput »pun mi je kufer ovog vlaka i vaših ružnih faca«, hrkanja po kolodvorskim klupama i

[*] Domagoj Oršulić, Usmjerenje: Inženjerska geodezija i upravljanje prostornim informacijama, Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, e-mail: domagojorsulic@gmail.com

Centar Krakowa

nekim drugim vlakovima, gubljenja mobitela u slobodnim »schlafen-vagonima« i tako bismo mi unedogled, ali nažalost, morali smo sići u Krakowu.

Bili smo smješteni u jednom od studentskih domova u sklopu AGH studentskog grada koji broji nekoliko desetaka tisuća studentskih duša i situiran je nadomak stare jezgre Krakowa.

Krakow je povijesno star grad; prvi dokumentirani zapis datira iz 8. stoljeća, a prema legendi nastao je u 4. stoljeću iznad pećine u kojoj su obitavali zmajevi. Ako prošetate Krakowom, možete sresti jednog od njih - visi na štandu, malen je i mekan, košta 15-20 kuna i ne djeluje baš opasno kao u pričama. Ako već pričamo o veličini, Krakow je nešto manji od Zagreba i, osim stare jezgre, djeluje pomalo bezlično i trošno, tragovi socijalizma vidljivi su na svakom koraku.

Smještamo se u sasvim pristojan dom, prethodno dobivši standardnu IGSM opremu – platnenu vrećicu sa ovogodišnjim IGSM logom, majicom, kapom, programom mitinga i hrpom prospekata o Krakowu i Poljskoj. I gle ironije, dobivamo cimera iz Australije, kao »melem« na ranu od nedavnog po-

raza Hrvatske u Njemačkoj i ne trebam previše objašnjavati koja je bila prva stvar koju smo vrlo žučno progovorili na engleskom. »Ladies nad gentlemen, the IGSM 2006. has just begun«, rekao bih sada. Nešto kasnije, još »strgani« od puta, ali puni nabildanog entuzijazma i akreditacija obješenih o vratove i džepove, odlazimo do terase kafića nedaleko od doma gdje je bio party dobrodošlice. Miris piletine i kobasica sa roštilja i hladno poljsko pivo odmah nam podižu moral i energiju. Promatramo okolo. Stotinjak uzvanika rasprostrlo se za velikim okruglim stolovima na terasi. Stolovi su raspodijeljeni po geodetskim fakultetima. Helsinki, Beč, New Castle, Sydney, Beograd, Zagreb, Valencia i nezaboravni Roni, četrdesetogodišnji geodet iz Njemačke koji dolazi na IGSM-ove od svojih mladenačkih dana. S veseljem pozdravljamo neka poznata lica iz Turske. Kroz nekoliko sati prolazi garnizon pivi, koji smo spremno dočekali. Kada smo putovali prema disku u centru grada s Turcima i Španjolcima, engleski nam je već bio k'o materinji. Stara jezgra Krakowa je nešto predivno. Vrlo je ulickana i uređena. Počevši od ogro-

mnog centralnog trga pravokutnog oblika kojeg okružuju srednjovjekovne građevine - romanička crkva, katedrala, bazilika, završeci (ili počeci, za one optimističnije) niza ulica koji nepravilnim pružanjem dovode do glavnog trga, uvodeći u njegov slabije osvijetljen prostor i dajući mu mističan i umirujuć dojam. Cijene noćnog i dnevnog života vrlo su nas ugodno iznenadile. Pola litre vrlo ukusne poljske pive u disku košta 10 - 12 kuna, a u kafićima su još jeftinije. Lucky Strike 14 kn. Zasićni, veliki kebab sendvič pun priloga 12 - 15kn. Taksu od centra do studentskog doma došao je 30 - 40kn, tako da smo se svi razbahatili kao hadžije i od javnog prijevoza nismo vidjeli ni »j«. Što se tiče noćnih izlazaka, dovoljno je doći od centra i stvar je riješena. Gotovo u svakom haustoru, u svakom podrumu krije se neki klub, kafić, disco ili restoran. I svi rade do jutra. Vjerujem da su zagrebačke glavešine mogle naučiti puno o turizmu da su bili s nama. Čuli smo još da je židovska četvrt s druge strane rijeke Wisle, koja prolazi kroz grad, dobro odredište za noćni život, no nismo stigli provjeriti. Glazba po klubovima je raznolika.

Ulaz u logor Auschwitz

Imao sam priliku čuti zahrđali dance, za koji sam mislio da postoji još samo na placevima Trešnjevke i Dubrave ili po birtijama na staroj cesti za Slavonsku Požegu, pa čak i onaj prastari »hit« Coco-Jumbo natjerao nas je u »delirij«. Bilo je tu i moderne elektronske glazbe, rocka, zaista glazbe za svake uši. Srećom, Poljaci ne slušaju narodnjake. Ovih nekoliko dana jednostavno nije dovoljno da bi se sve obišlo. Navodno postoji 300-tinjak mjesta skrivenih po krakovskim podrumima u kojima se pleše do rane zore. Tulumu su bili žestoki i dugi, tempo smo određivali Turci i mi, s novim članovima ekipe - Španjolcima. Posljednji dan priključili su nam se Poljaci. Od osam Španjolaca, dvoje ih je pričalo nekakav engleski, pa se komunikacija svela na kombinaciju tri do četiri španjolske riječi i urnebesane smijeh od kojeg bi oni sa slabijom donjom trbušnom stijenkom vrlo lako mogli dobiti bruh. Poljaci su vrlo susretljivi i prijateljski nastrojeni. Smiješni su na onaj veseo način, šlampavo se oblače, a mogli smo vidjeti i elemente češke mode: čarape i sandale. Netko je to dobro opisao rekavši da bi i to trebali prodavati na štandovima kao suvenir.

Poljske djevojke su vrlo otvorene i željne zabave. Vašoj mašti prepuštam da zaključi što to znači. No, i muški i ženski dio ima zajedničku crtu: vole

pivo. I zaista, travnate površine među zgradama studentskog grada bile su pune studenata koji sjede na dekama, pijuckaju pivo i roštiljaju. Taj prizor bio je svakodnevan, a po omjeru između površine otkrivene trave i one pokrivene dekama moglo se reći kad je vikend bez gledanja u kalendar. Vrlo simpatičan profesor, Konrad Eckes, istaknuo je to na svom predavanju na vrlo duhovit način svojom »beer equation: piwo=II+wo«. Najbolja prezentacija svih predavanja ikada, ne samo na IGSM- u! Ostala predavanja bila su tematski geodetsko-raznolika; primjena GIS-a, fotogrametrije, povijest geodezije, GNSS, softverska rješenja korisnika u totalnim stanicama, itd. Meni osobno su manjkale informacije o referentnim sustavima i datumima Poljske, malo općenitih informacija. Za razliku od IGSM-a u Istanbulu, ovaj je bio lošije organiziran; premalen broj ljudi u timu za jedan takav obuhvatan posao i vidno manje financijskih sredstava. No svejedno, izleti i putovanja bili su bogati i zanimljivi. Kronološkim redoslijedom: išli smo u posjet poljskom selu, gdje smo autobusna sjedala zamijenili drvenim klupama pokrivenim kariranim dekama na kočijama koje su vukli konji i malo se provozali po seoskim puteljcima. Nakon dvije pive hladne poput unutrašnjosti spremnika autobusa u kojem su držane i

podijeljene uvijek žednim geodetima, pomislio sam da sam na slavenskoj svadbi iz 19. stoljeća. Smiješno je bilo gledati ekipu kako iskače sa kočija i odlazi u šumarke pored puta na »piš-pauzu« i trči nazad na njih uz zvukove navijanja s njihove kočije. Istog dana smo posjetili restaurirani srednjovjekovni zamak, gdje nam je priredena koreografska imitacija ondašnjeg života - narodna nošnja, sukobi vitezova u oklopnim odijelima uz izvornu glazbu. Slikanje s akterima predstave i pokazivanje pozamašne vještine baratanja mačevima, buzdovanima i oklopima bilo je zadivljujuće, ako se uzme u obzir da se radilo o budućim hrvatskim i europskim geodetima, suvremenicima totalnih stanica i ručnih GPS uređaja. Jednog jutra otišli smo ponovo u prirodu, u Ojcow, područje blizu Krakowa, u šumom sakriven restoran koji je imao predivno unutarnje dvorište s travnjakom, mrežom za odbojku i velikom logorskom vatrom okruženom balvanima na kojima se sjedilo i peklo kobasice nabijene na šiljak. Dvorište je bilo okruženo crnogoricom i davalo je tajnovit, magičan ugođaj. Tu smo se napričali, najeli, napili i naigrali za cijeli životni vijek. Bila je to jedna od onih savršenih večeri koje čovjek stavlja u »top 10« svojeg vremena. Problem je jedino bio ideja Poljaka da se do tamo dođe hodom kroz šumu uz navigaciju

pomoću plana. Svaka čast, ali radije bismo busom, promislili smo u zajedničkim pogledima negacije, nabavili pivo na obližnjoj benzinskoj i raširili se po busu kao da posjedujemo njega i pola Poljske. Kao što možete primjetiti, riječ pivo koristim na puno mjesta gdje se može koristiti riječ voda. Možda bi neko psihološko istraživanje moglo odgovoriti zašto je tome tako. Uglavnom, tu se gostilo i goznilo od ranog popodneva do navečer, kada smo se vratili u grad i produžili do centra u klubove. Tu Poljaci opet smišljaju nekakve igre, podjele u grupe sa zadacima kao što su: penjanje na stol u jednom klubu, skidanje do pasa u drugom i slikanje s konobarom, no i ovaj put bez ikakve suradnje i s čudnim izrazima lica onih koji su se trebali igrati. Primjetili smo da se Poljaci stvarno vole igrati. Naime, jednom prilikom organizirali su nešto što su oni nazvali geodetske olimpijske igre. Sadržaj tog sportskog susreta međunarodnih dimenzija bio je sljedeći: na igralištu po podlozi nalik onom našem srednjoškolskom poligonu za sve te silne terenske vježbe (inženjerska slijeva, satelitska sdesna) natjecateljske grupe sudjelovale su u svojevrsnim geodetskim igrama bez granica; namotavala se 50-metarska vrpca, trčalo se oko stativa s pripadnicama ljepšeg spola na leđima, hvatala se jabuka iz gumenog dječjeg bazena, trčalo se s teniskim reketom, dodavalo se jajetom, koje je, ako nije bilo razbijeno, iskusilo provlačenje među ženskim prstima kroz unutrašnju stranu hlača muškaraca. Zatim su nas vodili u Welitzcku, selo koje je postalo turistička atrakcija zbog podzemnog rudnika ispod samog sela koji postoji od srednjeg vijeka kada je tu otkrivena žila soli. Stižemo tamo rano ujutro, natečeni, nesvjesni i očiju krvavih od nesаницe. Za tri sekunde sna bio sam spreman dati povratnu kartu za Zagreb. Ali ne i ono što sam doživio netom poslije. Spuštamo se na 150 m ispod razine tla dvokrakim drvenim stubama kojih ima samo 400 i kao posljedicu, dobivam ne jednu, već šesnaest morskih bolesti, horizontalnih gravitacija i vrtoglavica. No, kada već iznemogli dolazimo do cilja, čeka nas čudo. Nevjerojatno je pod kakvim su uvjetima ljudi radili i kopali sol. Tokom dugog niza stoljeća, stvorena je mreža tunela duga 300-tinjak kilometara na 7 - 8 razina koje

sežu do čak 300 m dubine. Kroz neprekidan niz tunela izložene su mnoge statue rudara, povijesnih osoba, drvene strukture impozantne veličine koje su imale neku funkciju u kopanju i dopremanju soli na površinu (ne sjećam se više detalja, objasnih već kako sam se osjećao), velik broj kapelica i jedna fascinatna crkva pozamašnog volu-

mena isklesana na stijenkama spilje od – soli. Sve je od soli – oltar, isklesane slike na zidovima, veliki luster, popločani pod, kao i svaka kapelica, svaka statua, noćne svjetiljke koje smo kupili. Nevjerojatno! U srednjem vijeku se vrećom soli moglo kupiti jedno čitavo selo i njegovo stanovništvo, što objaš-

njava nadljudske napore tadašnjih rudara.

Takoder, obišli smo i povijesnu jezgru Krakowa uz vodiče i šetali se uz rijeku Wislu. Svim danima jedna stvar je bila zajednička: noćni izlasci. Nije se prestajalo sve dok nismo došli doma i objesili poruku o vrat na kojoj je pisalo: »NE DIRATI! MIRUJE.«

Kao i na svakom IGSM-u, posljednji dan se održao završni sastanak na kojem su se rješavala pitanja vezana uz plaćanje smještaja i prijenos novca (ukoliko ga je preostalo) za organizaciju IGSM-a na naredene organizatore. Potom se izglasao domaćin IGSM-a 2007. Uvijek se glasa za dvije godine unaprijed. Prošle godine, u Turskoj, izabrana je Sofija u Bugarskoj kao domaćin IGSM-a 2006. Španjolci su se javili dobrovoljno, kako najčešće i biva i IGSM 2007. će se održati u Valenciji. Ne bi bilo loše otići tamo, zar ne? Nama je malo nedostajalo da se ponudimo za organizatora, neki od particijanata su nas i pitali tijekom tih krakowskih dana bismo li mi to učinili. No, bez razgovora sa dekanom i studentima nižih godina to nikako nije bilo moguće. Gotovo smo svi pred diplomom i ne znamo gdje ćemo biti za dvije godine, pa bi to bilo besmisleno. Zato apeliram svim mladim studentima geodezije da pokušaju, unatoč velikoj količini živaca i vremena koje iziskuje ovaj studij, zainteresirati se za ovaj miting koji otvara vrata neopisivom iskustvu, poznanstvima i mogućnostima izvan granica Hrvatske. Mislim da bi Hrvatska imala zaista puno toga za pokazati geodetima iz cijele Europe. »Kad se male ruke slože... « .

Nakon glasanja i zaključenja ovogodišnjeg mitinga, došla je i ta famozna svečana večera. Bili smo u vrlo lijepom restoranu s terasom i pogledom na Wislu. Klopa je bila raznolika, ukusna i besplatna. Piće također, ali sa vremenskim ograničenjem. No, svakako, pohvale organizaciji! Tu smo se zahvalili svima i dali im simbolične poklone; bajadere, prospekte, vino, itd. Na pojavu boce pelinkovca začuo se usklik odobravanja i ona je vrlo brzo potom nestala u bespućima gutljaja. Kada smo otjerani iz restorana, odlazimo još malo do grada da se oprostimo sa njim. Tu su već živci bili vrlo tanki i žučne međusobne rasprave padale su kao kovanice na pod. Ako dodamo

tome i neobjašnjivi nestanak mobitele jedne poljske kolegice i ispadanje moje putovnice iz džepa na pod ispod klupe u klubu te one dvije minute užasa kada sam se vraćao nazad u klub da bi ju našao, rasvjeta u lokalu bi i dalje osvjetljavala sve da je i nestalo struje od količine tenzija i osobnog elektriciteta.

Sljedećeg jutra ljudi se polako pakiraju i odlaze na vlakove, avione, autobuse. Puno grljenja i razmjena mailova. Poznat osjećaj. Mi još ostajemo sa skupinom Turaka kako bismo nadoknadili neobavlenu kupovinu suvenira, zmajeva, rakija od višnji i ostalih stvarčica. Iz tog se dana sjećam jedino umora. Kako smo mu već bili blizu, odlučili smo posjetiti Auschwitz, ozloglašeni nacistički ratni logor, koji je sada pretvoren u muzej. Da me sada pitate, ne znam bih li otišao. S druge strane, jako mi je drago da sam to vidio. Što reći? Pri samom pogledu na natpis na ulazu u logor: »Arbeit macht frei!« (»rad oslobađa«) hvata te mučnina, sram i gadenje. To su činila ljudska bića ista poput nas. I energija koja se osjeća šetnjom kroz logor, koja zrači od posjetitelja ali iz memorije prostora također, specifičan miris kao da šapće srdžbom o sadističkom teroru koji se dogodio. Postoji i velik broj očuvanih stvari iz tog doba, što svemu daje vrlo zbiljnu, potresnu notu. Ako se ikada nadete blizu Krakowa, ne propustite

posjetiti ovaj muzej. Uzmite si cijeli dan, jer toga ima podosta. Kako smo bili poznati po tome što smo uvijek kasnili, potrudili smo se i da na kolodvor stignemo u zadnji čas. Odlazimo skupa sa Australcima, zajednički do Beča, pa onda svatko svojim putem. Skoro smo završili u Pragu jer nam vrlo sposoban poljski konduker nije znao objasniti da samo »schlafenvagoni« idu direktno za Beč, a da mi moramo presjesti u nekom malom mjestu na drugi vlak. Ne znam s kojeg neba se stvorila mlada dama koja nam je objasnila gdje treba sići, ali da nije bilo nje, došli bismo do Praga i onda tamo pitali: »Khm, khm...a jel' može do Zagreba za ovih 10 eura što mi je ostalo u džepu?« Ostatak puta prošao je u redu, s povremenim sesijama smijeha, ali i komičnih prepirki o tome tko što kome duguje, i koliko domaćeg poljskog sira ide kome, i zašto. Nakon teških rasprava i mučnih pregovora (svatko je

već svakome dojadio) došlo se do konsenzusa i svi su sretni, ali demotivirani dočekali oblačni Zagreb. Još jedno neponovljivo iskustvo koje ću pamtit i prisjećati se još dugo, dugo vremena. Još više ću se sjećati ljudi iz cijele Europe koje smo upoznali. Tko zna, možda se jednog dana uputimo u sve te zemlje. Jedno je sigurno: tamo će nas čekati odnekud poznata, prijateljski nasmijana lica. ♦

